Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General. MAR 22 1921

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXIX. ЧИСЛО 65. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 19-го МАРТА, 1921. — VOL. XXIX. No. 65. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, MARCH 19, 1921. THREE CENTS

Робітники по різнях за страйком.

В ШИКАГО ЛИШЕ ОДНА ВОСЬМА ЧАСТЬ РОБІТНИКІВ ПРОТИ СТРАЙКУ.

ШІКАГО, 17. марта. Вісти про вислід голосовання серед робітників великих американських різниць в справі страйку наспівають дуже поволи. Однак ті всі звіти, які наспіли, вказують, що переважаюча часть робітників заявилася за страйком на случай, як би властителі різниць не додержували умови, зробленої підчас війни. Так приміром серед робітників міста Шікаго за страйком заявилося вісім разів більше робітників, як проти страйку.

Голосованнє почалося було в середу, а скінчилося в девятій годині вечером в четвер.

ЗАМІР ВЛАСТИТЕЛІВ РІЗНИЦЬ.

Денис Лейн, секретар та касієр юнії Амалґанейтид Міт Катерс енд Бучер Воркерс оф Норт Америка вислав телеґраму до секретаря (міністра) праці Дейвиса, в котрій обжаловує властителів різниць, що вони хочуть примусити робітників по своїх предприємствах вийти на страйк, заким відбудеться в Вашінґтоні конференція властителів різниць та робітників.

ЯК ДРУГІ НАРОДИ ДБАЮТЬ ЗА ПОМЧ СТАРОМУ КРАЄВИ?

НЮ ЙОРК, 17. марта. Так званий Американський Комітет почав нині офіціяльно кампанію для зібрання десять міліонів долярів на поміч голодуючим та нещасним в Ірляндії. Зі самого Ню Йорку думають зібрати 350 тисяч долярів.

ЖОВНІРАМ ЗАБОРОНЕНО БРАТИ В УНІФОРМІ УЧАСТЬ В ПОХОДІ.

БОСТОН, 17. Кількох ґенералів заборонило своїм жовнірам брати в уніформі участь в поході з приводу свята св. Патрика, котре Айриші святкують як своє національне свято. Уряджуючі свято віднеслися телеґрафічно до президента Гардінґа, але він станув по стороні ґенералів. В звязи з тим становищем президента Гардінґа пригадують, що підчас президіяльної кампанії Гардінґ заявив кілька разів, що настрій в Америці прихильний автономії Ірляндії, але доля Ірляндії не може бути предметом офіціяльної інтервенції зі сторони американського уряду.

Не дивлячись на заборону ґенералів, до походу в Бостоні прилучилося понад 600 ветеранів великої війни в повнім уніформі моряків та жовнірів.

НАПИСЬ ПРОТИ РИМУ ВИКЛИКУЄ ЗАМІШАННЄ НА АЙРИСЬКІМ ПОХОДІ.

Ню Йорку, 17. марта. Підчас походу в честь св. Патрика в Ню Йорку, в котрім взяло участь яких 20.000 людий, прийшло до острого непорозуміння навіть серед самих провідників та аранжерів через один прапор, котрий несли в поході, а на котрім була напись: „Давайте нам з Риму тілько релігії, кілько хочете, але не політики". Один айриський священик обурився на ту напись так, що ледво його втихомирили.

МІНІСТЕР ПОЧТ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ЗІ СВОЇМИ УРЯДНИКАМИ.

ВАШІНҐТОН, 17. марта. Ґенеральний постмастер Гейз відбув конференцію з усіми урядниками та робітниками, занятими в міністерстві почт, і в промові до них заявив, що він хоче поставити американську почту на висоті завдання, що він хоче помочи та співділання зі сторони усіх урядників та робітників, від котрих він не сподіється політики, але праці. За те він зі своєї сторони обіцяв справедливе обходженнє з кождим робітником почтового уряду.

Опісля йому представили кождого робітника почтового уряду у Вашінґтоні, — а є їх там 2.000. — а перед усіми одного почтового урядника, котрий служить на почті уже 49-ий рік, та другого, котрий є батьком 16 дітий.

ПРЕЗИДЕНТ МАЄ ВЗЯТИ ПІД РОЗВАГУ СПРАВУ ДЕБСА.

ВАШІНҐТОН, 17. марта. З Білого Дому подають вістку, що президент Гардінґ за короткий час возьме знов під розвагу справу Юджина Дебса, соціялістичного провідника, котрий відсиджує довгу кару вязниці в тюрмі Атлянті в Джорджії. Президент мав дістати з усіх усюдів домагання переглянути ще раз докази, на основі котрих Дебса посаджено в тюрму. Президент мав уже навіть поручити ґенеральному прокураторови Догерті предложити свою опінію про ту справу. Як довго ґенеральний прокуратор не предложить сеї справи, так довго президент не займе ніякого становища про неї.

Увагу президента Гардінґа звернено також на те, що соціялістична партія загрозила, що буде пикетувати Білий Дім, як що Дебс не буде увільнений перед 15. цвітня. Отже президентови Гардінґови дораджують, що ліпше сю справу рішити уже тепер, як що вона взагалі має бути ним порішена, як порішити опісля, коли таке рішеннє буде виглядати, що його зроблено під впливом пикетовання.

ДІСТАВ БОМБУ В ПОЧТОВІЙ ПОСИЛЦІ.

Др. Джан Пепер, богатий лікар в Медисон, в стейті Мейн, дістав почтою пакунок, висланий до нього з міста Ансон, котре лежить по другій стороні ріки Кенебек. Коли лікар приніс сей пакунок з почтового уряду домів та став розпаковувати, він вибух, знищив урядженнє цілого офісу лікаря, та покалічив тяжко самого лікаря. Вибух урвав йому праву руку. Тяжко покаліченого відставлено до шпиталю, де лікарі кажуть, що мало є надії на удержаннє його при життю. Поліція розвела слідство за справниками злочину.

УБІЙСТВО ТА САМОВБІЙСТВО НА МОРИ.

Верджінія Кампанія, 20-літна дочка богатого торговця овочами в Ню Йорку, хотіла недавно обходити свої уродини. Побачивши, що отець не зявився до дому на родинну урочистість, вона пішла до його склепу, щоби йому пригадати на свої уродини. Тут вона довідалася, що батько не приходив до склепу уже богато днів з ряду. Занепокоена родина почала випитуватися знакомих, а далі дала знати до поліції. Ся викрила, що пан Луіс Кампанія виїхав вже довший час тому назад до південної Америки. Родина ще більше здивувалася, а передовсім жена його, коли довідалася, що п. Кампанія не поїхав самий, але з женою. Пані Кампанія наробила крику, пішли телеґрами на корабель, котрий ще не був доїхав до порту, і пана Кампанію та „паню" Кампанію задержали за фальшованнє пашпорта арґентинські іміґраційні власти при висіданню з корабля і не позволили вступити на арґентинську землю. Остаточно постановили їх відослати до Злучених Держав. Вісім днів ждали вони в порті на поворотний корабель. Нарешті рушили з поворотом. Та не доїхали до Злучених Держав. Сими днями наспіла вістка, що пан Кампанія пятьма вистрілами з револьвера убив свою любку, а потім послідним вистрілом себе самого. Їх поховали в морю. З опису товаришки дізналися, що „пані Кампанія" се Вивіян Бресел, 23-літна бльондинка, до котрої пан Кампанія, як каже тепер його шофер, залицявся понад два роки.

КЛОПОТИ ІМІҐРАНТІВ З ФАЛШОВАНИМИ ПАШПОРТАМИ.

Нюйорські іміґраційні власти задержали на Елис Айленд 59-літну старушку Хаю Менкес за те, що вона має на своїм пашпорті шахроване візо американського конзуля у Варшаві. Її муж, котрий перебував в Америці уже 9 літ і котрий уже старається за другі горожанські папери, каже, що його жінка впала невинною жертвою обману, який поповняють на іміґрантах у Варшаві та других польських містах. Як вона стояла в лінії перед американським конзулятом, щоби дістати візо, до лінії підійшов якийсь панок, котрий представився за помічника в конзуляті, і за 5 долярів обіцював полагодити скоро увесь клопіт з пашпортом. Дівставши 5 долярів, він написав щось в пашпорті і відійшов. Іміґранти, не знаючи, що мають до діла з ошуканцем, поїхали до Америки і дивним-дивом їх нігде ніхто не чіпав, аж як вони доїхали до берега Злучених Держав.

ТАКИ СПЛЯЧА ХОРОБА, А НЕ ТИФ.

Санітарні власти міста Ню Йорку ствердили, що мати дівчини, котра приїхала на Крунлянді, а захоріла на сплячу хоробу, а котру підозрівали за тиф тому, що її мати заслабла на сесю хоробу, дійсно хора на сплячу хоробу, а не на тиф.

ЗАЛИЦЯВСЯ КРАДУЧИ.

Перед нюйорським судом ставав оноді один 19-літний мущина, що подав своє імя як Генрик Родріґес, та представляв себе за сина великого еспанського купця, котрий вислав його до Америки навчитися американських способів бизнесу. Ставав він обжалований за те, що вкрав в ювілєрськім склепі перли вартости 49 долярів. Головним свідком проти нього була детективка склепова, котра зізнала, що бачила, як Родріґес брав перли зі склепової ляди. Вона говорила далі, що в тій хвилі, як він забирав перли з ляди, він дивився на неї і залицявся до неї очима. Вона бачила, що він краде, та вдавала, що її залицяння дуже подобаються; вона відповідала на його залицяння, поки не закликала полісмена, котрий й заарештував зальотного злодія і відставив до суду, де суддя дав йому три місяці тюрми з тяжкою працею.

СТРАШНІ НАСЛІДКИ РОДИННОЇ СВАРКИ.

Медові місяці пані Дітер скінчилися дуже скоро і дуже траґічно. Ще будучи панною Сіз, запізналася вона в театрі три місяці тому з Джорджом Дітером, 37 літним мущиною, котрий відразу почав залицятися до неї. Однак родичі не сподобали собі молодця та заборонили йому прихід до їх дому. Та молодята не дали за виграну і одного дня дівчина пропала з дому. Вернулася аж по трох тижнях, і розповіла родичам, що вийшла була за Дітера заміж, жила з ним в Неварку, але він був для неї жорстокий і тому вона вертається до родинного дому на все. Родичі приняли її. Аж в кілька днів пізнійше пані Сіз, вернувши з покупок домів, застала в комнаті самого Дітера, як сварився зі своєю женою. Мати зараз вмішалася в старку і дістала від Дітера кулаком по голові удар, котрий був вимірений на дочку. Вона зараз приказала зятеви виноситися з дому, а той зате почастував її копняком в черево. Женщина не почула тяжких наслідків удару відразу, але в кілька годин опісля заслабла і померла ще того самого дня. Дочка пропала бе зсліду з дому, а поліція шукає за сварливим зятем.

ЧЕРЕЗ 8 ЛІТ БУЛИ ПОТАЙКИ ЖОНАТІ.

На похороні Остина Оґдена, секретаря найвисшого суду в Ню Йорку, котрий помер в однім нюйорськім шпитали, зявилася в жалобі одна женщина, котру усе уважали за незамужну. Тоді доперва виявилося, що небіщик та вона були жонаті через 8 літ і навіть мають одного хлопця, котрий тепер має уже 6 літ, але не хотіли виявити свого слюбу, бо він був визначним діячем в ріжних католицьких орґанізаціях, а дівчина була не-католицької релігії.

АЛІЯНТИ РАТУЮТЬ АВСТРІЮ.

Хотять помогти їй фінансово, аби відновити її економічне життє.

ЛОНДОН, 18. марта. — Аліянтські правительства роблять усі заходи, щоби помогти Австрії прийти до себе фінансово.

Британський міністер скарбу скавав сьогодня в міністерстві скарбу на нараді фінансових експертів (знавців), що вони старати-муться піднести Австрію фінансово, аби вона могла зачати нове економічне життє.

Знавці заявились за тим, щоби „Австро-угорський Банк" продовжав свої чинности.

Велика Британія, Франція, Італія і Японія рішили увільнити Австрію від оплат за удержаннє аліянтських війск, а також відложити стяганнє з неї відшкодовань, із застерогою, що й другі держави (малі) підуть за принципальними аліянтськими державами.

Др. Майр, австрійський державний секретар і міністер заграничних справ висловив подяку аліянтам, що вони так дбають про Австрію.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ ПРЕМІЄРОВИ БРІЯНДОВИ ЗАЯВУ ДОВІРЯ З ПРИВОДУ ДЕБАТИ НАД ЛОНДОНСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ.

ПАРИЖ, 17. марта. — Сьогодня вечером скінчилась триденна дискусія в парляменті над постановами аліянтської конференції з німецькими делеґатами в Лондоні у справі военного відшкодовання аліянтам.

Одинока опозиція була тільки з комуністичного краю палати (лівиці), котрий заявився проти наложення військових кар на Німеччину.

В голосованню признано премієрови Бріяндови заяву довіря 491 голосом проти 66 голосів.

ФРАНЦУЗИ КАЖУТЬ, ЩО НІМЕЧЧИНА МАЄ ДОСИТЬ ЗОЛОТА І МОЖЕ ПЛАТИТИ АЛІЯНТАМ ВІДШКОДОВАННЄ.

ПАРИЖ, 17. марта. — Тутки панує загальне переконаннє, що Німеччина має заграницею, а особливо в Злучених Державах, доволі гроша, з якого може заплатити 1 біліон (міліярд) марок в золоті, що його домагається протягом одного тижня від Німеччини аліянтська Комісія Відбудови. Кажуть, що сей 1 біліон марок в золоті ($250,000,000) Німеччина може зложити в Злучених Державах до Федерального Резервового Банку у Вашинґтоні, Д. К.

Крім того, кажуть Французи, Німеччина має у себе дома 3 біліони долярів в золотій монеті.

ПОВСТАННЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ КОЗАКІВ НА ПІВНІЧНОМУ КАВКАЗІ.

ЦАРГОРОД (Константинополь), столиця Туреччини, 17. марта. — З Кавказу доносять, що повстаннє серед козацького населення на Кубані і в області Терек шириться дальше.

Комісар Троцький поборов революціонерів в Кронштаді.

Революційний Комітет і 800 моряків втікло до Фінляндії.

Перед утечею революціонери висадили у воздух 2 военні кораблі.

ГЕЛСІНҐФОРС, столиця Фінляндії, 17. марта (Есосієйтед Прес). — **Кронштад піддався советським військам.**

Сю заяву проголосив Революційний Комітет з Кронштаду, котрий приїхав з 800 моряками до Фінляндії. Перед уступленнем з Кронштаду **революціонери висадили у воздух два военні кораблі, Петропавловск і Севастополь.**

Ґенерал Козловський, провідник революціонерів, також приїхав до Фінляндії.

ЯК ТРОЦЬКИЙ ЗДОБУВ КРОНШТАД.

ВИПРАВИВ 60.000 ВІЙСКА ПРОТИ 16.000 РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ЗАЛОГИ.

Нападаючі понесли тяжкі страти.

СТОКГОЛМ, столиця Швеції, 17. марта. — Советські війска здобули Кронштад сьогодня о 2-тій годині сполудня.

Так доносить большевицька телеґрафічна аґенція.

Вістка про приїзд Революційного Комітету і 800 революціонерів з Кронштаду в місті Теріокі, в Фінляндії, потверджується. Відколи повстаннє в Кронштаді зачалось, ще не було такої сильної канонади, як Кронштад отворив був нині на кріпость „Красную Ґорку" в Петроґраді.

Цілу середу і четвер горіли великі огні цілими милями кругом. Огні вибухли в середині Кронштаду; перекинулись на „Красную Ґорку" і заняли богато інших місцевостий довдруги.

Для нападу на Кронштад Троцький зібрав цілу нову сему армію, яка складається з „червоних кадетів" з усіх російських міст і з інших війск і загалом обіймає 60.000 душ.

Користаючи з мраки, наступаючі війска, ідучи за одітим в білі однострої відділом, посувались в отвертій формації, а за ними сунулись тяжкі колюмни.

Кронштад приняв наступ гарматним огнем з 10-інчевих гармат, а коли наступаючі війска були вже доволі близко, засипав їх огнем з машинових крісів, спричиняючи нападаючим тяжкі страти.

Всетаки решта наступаючих війск вспіла пробити собі перехід через „Петербурську браму" до міста, де пристали до них місцеві комуністи.

Але по двогодинній обороні нападючих викинено з міста і коло 7-ої години майже всіх атакуючих убито або ранено.

Тимчасом перестарілі батерії чч. 4, 5, і 6 на маленьких острівцях біля Карелійського побережа висаджено у воздух і обоорнці були змушені уступити.

Передавнені форти Тодлебен, Оберучев і Шанц видержали довще.

Залога в Кронштаді складалася з 15.000 до 16.000 людий, з котрих 10.000 було моряків.

Зараз по упадку кріпости ґрупи збігців шукало захисту через лід в Фінляндії.

ВІВІЯНІ В ДОРОЗІ ДО АМЕРИКИ.

ВИЗНАЧНИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ ПОЛІТИК ПРИЇЗДИТЬ СЮДИ БОРОНИТИ ЛІҐИ НАРОДІВ.

Хоче предложити Америці уступки, аби приступила до Ліґи Народів.

ПАРИЖ, 17. марта. — Рене Вівіяні, бувший французький премієр міністрів, котрий вибирається до Злучених Держав Америки, приїде на американську землю з готовим запитом до уряду Злучених Держав, чи воно готове приступити до Ліґи Народів, коли 10§ її конституції буде вичеркнений.

Для сього він має уповажненнє від Ради Ліґи Народів.

Сього не оголошено урядово, ані не заявив сього Вівіяні, але так запевняють особи, котрі стоять близко Вівіяні.

Вівіяні предложить правительству Злучених Держав під розвагу ріжні застороги, які могли би уможливити Злученим Державам приступити до Ліґи Народів.

Він обговорив справу не лише з французьким правительством, але також з Радою Ліґи Народів, а також з ріжними особами в Парижі, котрі вважають, що участь Злучених Держав в Лізі Народів є конечною вимогою.

Заявляють також, що Вівіяні має представити в Злучених Державах опінію Франції, що вона не може покинути мирового договору і Ліґи Народів, бо обі справи є взаїмно звязані зі собою щодо виконання договору, а саме: 1. щодо адміністрації области Сар; 2. щодо адміністрації пристані Данціґ і „польського коридора"; 3. договір признав Бельґії, Айпен і Малмеді; 4. Ліґа Народів має уповажненнє наглядати над зменьшеннем зоруження Німеччини і її бувших союзників разом з другими державами, коли уступить аліянтська військова комісія.

Далі Вівіяні вияснить в Америці, що коли би віддідено мировий договір від Ліґи Народів, то договір тимсамим станеться меньше певний.

Вівіяні стався сильним приклонником Ліґи Народів по сесії Збору Ліґи Народів в Женеві. Тепер він неначе заняв місце Льва Буржуа яко головний французький оборонець Ліґи Народів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На рік	$10.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Угорська Україна в обороні Галицької.

У четверговому виданню „Свободи" подали ми на 1-шій стороні кореспонденцію з Ужгорода, столиці Угорської України, яка сповіщає, що наші браття з Угорської України вислали протест до Ради Ліґи Народів проти польських звірств в Східній Галичині і на Волині.

Угорська Україна се найменьший український край і найдальший на заході.

Тисячу літ Угорська Україна була в мадярській неволі, забута рештою України. Були такі, що навіть казали, що годі її вже виратувати з мадярської неволі.

А одначе та маленька і забута Угорська Україна нині є одиноким українським крем, що самий править собою.

Сьогодня Угорська Україна має своє правительство, свої школи; переводить вибори і мати-ме свій сойм, де буде постановляти про справи свого краю.

Коли більша її сестра, Галицька Україна, що сусідує з нею через сині Карпати, отікає в крови і стогне в оковах ворога-Ляха, а велика Дніпрянська Україна придавлена московським наїздом — маленька Підкарпатська Україна є одиноким українським краєм, відки сміло і свобідно підноситься протест против ярма ката Ляха, що напав розбоєм на братів Галичан.

Така нераз доля народу, що його більше землі попадуть в неволю, а маленькі лише дібються свободи. І тоді не більший стає в обороні меньшого, але меньший в обороні більшого. Маленька сестра із Підкарпаття кличе до світа, що її сестру над Дністром кровожадна Польща розпинає і протестує проти сього злочину.

Недавно Галицька Україна станула була в обороні Дніпрової Україні, посилаючи їй на поміч 150.000 свого війска в її боротьбі проти московського наїзника, хотяй мала теж боронити своєї землі перед ляцьким наїздом. Засіяла вона могилами Україну по обох боках Збруча і кровю звязала розлучені ворогами землі ще сильнійше ніж лучили їх всякі писані і неписані декларації.

Тепер в горю Галицької України, коли закута Дніпрянщина не може обізватись в її обороні, лише одна мала Угорська Україна стає в її обороні.

Але ся оборона тим дорозша галицьким Українцям і вона також ще більше затіснить братерську любов між братами, що ділять їх і лучать Карпати.

Большевики розкривають одну комедію.

Нарешті підписано торговельний договір межи Росією та Анґлією.

Нарешті большевицьке правительство поклало свій підпис під документ, котрий чорним по білому стверджує не більше не менче, що по большевицьки орґанізована країна не може обійтися без заграничного капіталу та без помочі заграничних капіталістів.

Нарешті большевицьке правительство, котре концесії заграничним капіталістам, дані на Україні українською владою, називало продаваннем України, підписало документ, котрим воно отвирає анґлійським капіталістам на розтвір двері до богацтв Росії та України.

Нарешті советське правительство, котре валило самоозначенне народів російської імперії, а рівночасно дурило усіх, що дурити даються, що воно хоче національного визволення народів Сходу, підписало умову, котрою воно зобовязується більше не вести аґітації серед народів Сходу, поневолених Анґлією.

Осьтак скінчилася ще одна большевицька комедія.

Та приглядаючися її та прирівнуючи її до політичних заяв большевицького правительства в минувшині, нам треба також роздивитися, яке значінне на будучність буде мати торговельна умова межи большевицькою Росією та капіталистичною Анґлією.

Свого часу на Лойда Джорджа, анґлійського премієра, котрий з давна був прихильником навязання торговельних зносин з большевицькою Росією, напали французькі та американські політики за його переговори в тій справі з большевицьким висланником Красіном. Лойд Джорд боронив ся тим, що, мовляв, торговельні зносини з Росією мусять мати уздоровлюючий вплив на большевицькі фантазії.

Розумів він се в той спосіб, що анґлійські торговці, купці, орґанізатори копалень в Росії покажуть усю безглуздність комісарського, диктаторського правительства, що вони практично, на очивидних примірах покажуть московським робітникам, котрий спосіб продукції ліпший, чи той, заведений комісарами, чи той, яким орґанізований промисл в Анґлії.

Такою заявою анґлійський премієр дав виразно до пізнання, з якою цілею він дозваляє на торговлю з Росією. Очивидно, що він знав, що большевики знають, чому Лойд Джордж хоче торговлі, і вони зі своєї сторони будуть старатися доказати російським робітникам, що їх способи кращі. З того видно, що цілі ті торговельні зносини межи Росією та Анґлією зовсім не принесуть того мира, про котрий говориться в договорі. Торговельний договір треба уважати радше початком завзятої боротьби межи московським та анґлійським урядом. Се не заглада старої сварки межи анґлійським та московським імперіялізмом, се лише зближенне ворогів на поли бою. Сим полем боротьби до тепер були лише краї, що стоять під політичним впливом Анґлії, тепер ним стати має також російська імперія. З того становища торговельна умова являється більше побідою Анґлії, як Росії.

Російсько-анґлійська торговельна умова се початок завзятої боротьби межи анґлійськими та московськими впливами, в котрій то боротьбі Анґлія опирається на силу капіталістично зорґанізованої імперії, а Росія на силу імперії, звязаної в одну цілість військовою диктатурою.

Та поки ми ще діждемося кінця отсеї боротьби, ми можемо уже скористати хоч тільки, що большевицький уряд буде мусів розкрити край і відкриті торговельні зносини дадуть кращу нагоду пізнати порядки в советській Росії, як се було досі, де всякі вістки були підмащені пропаґандою, большевицькою або проти-большевицькою. І се певно принесе немалу користь в найблизчій уже будучности. І тому навязанне торговельних зносин межи Анґлією та Росією треба привитати не лише тому, що обляє зимною водою Москалів, як се каже Лойд Джордж, але й тому, що воно обляє водою також тих, що він навязання тих зносин ворожуть собі великі економічні переміни по всіх краях світа.

Хотять виховати Яничарів - як Турки!

(Від власного кореспондента).

Коли ще Туреччина була сильна, найславнійшим турецьким війском були яничари. Були се — кажуть — христіянські діти, яких Турки на своїх воєнних походах маленькими брали в полон. Сих дітий Турки виховували в такім турецькім фанатизмі, що з них були потім найзавзятійші вояки в боях з христіянами.

Сі давні страшні часи відживають на ново на тих українських землях, які загарбала Польща.

Польські власти забирають українські діти-сироти, яких війна позбавила тата й мами, перехрещують їх на римо-католицьку віру і виховують на Поляків.

Свідчить про се письмо, яке недавно Українці Володимирського повіту на Волині вислали до польського міністерства праці і здоровля в Варшаві. Се письмо звучить:

„Українці — мешканці міста Володимира й повіту цим звертають увагу Міністерства Праці та Здоровля на факти глибоко ображаючі наші національні й релігійні почуття, спричинені польонізацією й католізацією дітей сиріт українського походження й православного віроісповідання в Охронках Ради Опікунчої.

Будучи щиро вдячні Раді Опікунчій за велико-гуманне діло, яке взяло на себе польське суспільство — за поміч і фізичну захорону українських дітей-сиріт, ми не можемо погодитися з тим шовіністичним системом, що ховається поза гуманною працею. — Утворивши велику орґанізаційну роботу матеріяльної допомоги дітям, Рада Опікунча разом з тим задумала одірвати тих дітей од молодого відроджуючогося українського народу, перевернути їх душу, переробити на Поляків і католиків.

Велика відповідальність перед нашим народом за неуділення своєчасної помочі сиротам-дітям (через матеріяльне знищення, біженство та останні воєнні події), побуджує звернутись нас до Міністерства Праці та Здоровля з проханням, щоби припинено було винародовлення наших дітий в Охоронках Ради Опікунчої.

Зоставляючи й надалі дітей під опікою Ради Опікунчої, ми домагаємось, аби навчання в школах Захоронок провадилось на рідній мові, з обовязковим навчанням і польської мови. При цьому однак конечно, щоби по неділям дітей водили молитись в православну церкву, аби діти виховувались в вірі своїх батьків до повнолітнього зросту, та щоби допущено було православних панотців до навчання дітей релігії.

Копію цього надіслано до Володимирської Ради Опіки Суспільної.

Місто Володимир на Волині.

Року Божого 1921. Січня 31.".

Се письмо підписало 60 осіб.

Як видно з сього письма, польська орґанізація Опікунча Рада, яка залежить від польського міністерства Праці і Здоровля, забирає до своїх охоронок українські діти-сироти і там їх виховує на Поляків.

Як доносять з Волині, Опікунча Рада послугується при сім таким арґументом: Українські діти-сироти не мають тата й мами. Заступає їм тата й маму Опікунча Рада, яка через те має право рішати про напрям виховання дитини. Отже вона й виховує їх у польськім дусі.

Се — просто страшне. Поляки напали на українську землю, загарбали її, відобрали українському народови змогу господарити на своїй землі, дбати про свої потреби, отже і про своїх сиріт. Коли-б український нарід мав свою державу, то певне про своїх сиріт подбав би. А так він поневолений, обрабований з усего, і тому не може про них подбати. З сього користають Поляки і виховують українських сиріт на польських яничарів.

Гей, якби таке прим. були попробували робити Німці з дітьми-сиротами французькими чи бельґійськими, — то цілий світ кричав би про „німецьке варварство"!

А Полякам — усе вільно. Ще держави антанти опікуються ними, щоб їм лекше було винищувати український нарід.

Відень, 23. лютого, 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

ПАСЕЙСЬКА ГРОМАДА НА КОНЦЕРТІ ЗІБРАЛА 150 ДОЛЯРІВ ДЛЯ СТАРОГО КРАЮ.

Пасейк, Н. Дж.

Чистий дохід з концерту, устроєного заходом Запомогового Комітету всіх Українців в Пасейку, Н. Дж., дня 13-го марта, 1921, виносить 150.00. При тій нагоді зложив др. С. Сохоцький з Арендж, Н. Дж., 30 дол., за що Запомоговий Комітет складає сердечну подяку.

Також дякуємо всім, що взяли участь в тім концерті, а іменно: банді тов. „Запорожська Січ", банді св. О. Николая, діточій орхестрі св. О. Николая, українському хорови, п. І. Палажієви за сольовий спів, панні Вірі Стеткевич за акомпаніямент на фортепяні і п. О. Ревюкови за реферат і за резолюції.

Український Запомоговий Комітет в Пасейку, Н. Дж.

СПРАВА ПОЛІТИЧНОЇ ОБОРОНИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

На поклик У. Н. Комітету, щоби всі українські товариства в Злучених Державах взяли участь в політичній обороні Галицької України, досі зголосилось тільки 7 (сім) товариств, а іменно:

1. Товариство ім. Михайла Грушевського, від. 150 У. Н. Союза, Питсфілд, Месс.
2. У. Н. К., Питсфілд, Месс.
3. У. Н. К., Гемтремк, Миш.
4. Братство св. Івана Хрестителя, від. 138 У. Н. Союза, Ґлестенборі, Конн.
5. Український Комітет, Менчестер, Н. Г.
6. Товариство „Запорожська Січ", від. 206 У. Н. Союза, Вунсакет, Р. Ай.
7. Братство св. о. Николая, Нортгемптон, Па.

Сі товариства прислали по 10 (десять) долярів для Українського Інформаційного Бюра на зладженне всіх матеріялів, потрібних до протестаційної акції американських Українців перед урядом Злучених Держав, перед Конґресом у Вашинґтоні і перед Ліґою Народів в Женеві.

Отже зроблено поволи початок до сього діла, яке **конче мусить бути зроблене.**

Сподіваємось, що небавком українські товариства будуть мати свої мітінґи і на них ухвалять вислати 10 (десять) долярів та зараз таки вишлють.

Проволікати не можна, бо вже 4. цвітня збирається сесія Конґресу у Вашинґтоні, а й до сесії Збору Ліґи Народів вже недалеко.

Одначе той загальний протест американських Українців буде лиш тоді мати значінне перед Америкою і аліянтами, а також і нашим рідним краєм, **як в ньому візьме участь найменьше 500 (пятьсот) українських товариств в Злучених Державах.**

Жадне українське товариство не повинно відтягнутись від сеї протестаційної акції. Чи се відділ У. Н. Союза, чи У. Р. Союза, чи Провидіння, чи Народньої Помочі, чи Згоди Братств; або чи то церковна громада, чи церковне братство, сестрицтво; чи Січ, чи співацьке або театральне товариство, і вкінці клюби і бизнесові компанії — всі повинні прилучитись до сеї протестаційної акції.

Лише трохи більше охоти і рішучости, а найдеться у нас навіть більше як 500 громад, товариств і спілок, що пристануть до акції.

Ся праця не є для нікого в Америці, але для старого краю, тож не ділімся бодай в сім ділі!

Кредит за зроблену роботу дістануть всі товариства разом, всі Українці в Америці разом.

Всі українські громади, котрі зголосяться до акції і пришлють $10 (або більше), **будуть оголошені в ґазетах. Також будеться подавати до відома через пресу дальший хід праці і всі приходи та розходи.**

Вся сума буде ужита виключно на сю акцію, іменно на зладженне протестів, петицій, меморіялів і книжки в анґлійській мові про Галицьку Україну.

Всі грошеві посилки проситься адресувати так:

MR. DM. ANDREYKO,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

А всі листи в справі писем до Інформаційного Бюра У. Н. К.:

UKRAINIAN INFORMATION BUREAU,
30 E. Seventh St., New York City.

Український Народній Комітет в Злучених Державах.

ДОПИСІ

ЗАПОМОГОВИЙ КОНЦЕРТ ОБЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

Пасейк, Н. Дж.

В неділю дня 13. марта відбувся в нас великий концерт, получений з протестаційним вічем. Сей концерт уряджували спільними силами усі пасейські українські товариства та орґанізації, котрі зорґанізували в тій ціли осібний запомоговий комітет.

Точно о годині 7-ій, на котру був концерт заповідженний, велика німецька саля була уже битком набита. Концерт почався без жадного опізнення. Майже з вибиттєм семої години почав о. Лев Левицький, парох місцевої греко-католицької церкви, свою промову, підчеркуючи обєднанне усіх пасейських людий для справи оборони рідного краю перед ворожим гнетом. Вправді, говорив він, не співають у нас заводові співаки, але робітники з мозолистими руками, і точки нашої програми не вибагливі, але за тими простими піснями криється горяче серце, котре беться горячою любовю до рідного народа, бажанне волі та свободи українському народови, беться завзяттє, котре не остигне так довго, аж на українській землі не запанує в повнім братерстві обєднаний, свобідний український народ.

Пішла відтак одна точка програми за другою, співи та музика. А було сего не мало, бо ми, пасейські Українці, маємо відай більше співацьких та музичних орґанізацій, як котра небудь друга українська кольонія в Америці. Наперед виступила добре уже усім відома з неодного виступу банда товариства Запорожська Січ. Се добре виправлена музика, котра вже виступала богато разів при ріжних публичних нагодах. Грала вона ряд пісень українських та американських під проводом свого учителя і вдоволила публику обома.

Пасейський хор під проводом п. Ціміхуда виконав удачно наперед пісню „До Бою", а потім на жаданнє публики додав ще два кусники. При своїм другім виступі відспівав гарно „Улицю", та вязанку українських пісень, котрі дуже подобалися зібраним.

П. Палажій, котрий вже також добре відомий нашим іміґрантам, відспівав „Вітри" Лисенка, а на додаток заспівав італійську пісню, а на другім виступі відспівав „Мені однаково" Лисенка, а на жаданнє вдоволеної публики заспівав одну народну пісню.

Та найбільше одушевлення викликала музика банди св. о. Николая. Вона своїм досконалим виконаннєм доказала, що можна зробити серед нашого музичного народа належитим музичним проводом. Слава за се припадає і банді і її учителеви, п. Едельманови, котрий потрафив її так вишколити, що вони грають вправно, згідно та таким відчуттєм, що просто вірити не хочеться, щоби музика ся існувала всего десять місяців. Вона виконала незвичайно вміло три вязанки українських пісень, і за кождим разом заставляла публику одушевлятися мельодійною українською пснею.

Не менче одушевлення викликала громадка 30 дітий, котрі відограли пару простих, але добре виконаних пісень.

Протестаційну промову виголосив запрошений з Ню Йорку Омелян Ревюк. Він витав пасейських Українців, підчеркуючи те, що вони чи не перші на всю Америку прийшли до переконання, що в справі ратунку для терплячих від воєнної нужди та політичних переслідувань братів в старім краю серед американських Українців нема двох партій, а лише одна партія, партія протесту проти всякого гнету та визиску. Бесідник вказував на поступованнє американських Жидів, котрі своїм поступованнєм моглиб нам послужити за добрий примір, як дозрілий народ поступає в таких справах. Недавно тому жидівський запомоговий комітет для помочи Жидам в Росії вислав на Україну уже шестий корабель, повний всякого добра, потрібного для жидівського населення, як одежі, їди, медикаментів і таке инче.

Коли американські Жиди складали жертви на сесі посилки, вони давали їх не дивлячися на те, з якої вони партії, і не питалися, з якої партії ті, котрим та запомога попаде. Вони давали тому, бо знали, що їх браття в нужді, що вони потребують помочі. Не оглядаючися на партії, вони давали поміч своїм братям, тоді як ми сварилися над тим, чи давати, чи ні. Ми сварилися, чи давати чи ні, хоч ми усі знали, що російський уряд дбає більше за Жидів на Україні, як польський уряд за Українців в Галичині. Ми сварилися і через сварки зложили усего на запомогу нашим братям в старім краю не більше як 50,000 долярів, або по яких 10 центів від душі, коли почислити, що нас тут є пів міліона іміґрантів. Ся сума за мала в порівнанню з нашим числом і за мала в порівнанню з тою нуждою наших братів в старім краю. Жиди вислали на Україну товарів вартости щонайменче три міліони долярів, а й на тім ще не стали, але висилають далі. Те саме роблять Поляки, Чехи і другі народи. За їх слідами треба піти нам. В справі запомоги старому краєви нам треба становити одну партію. Ми можемо мати ріжні погляди на політичні справи, але справа допомоги загибаючим братям се не справа політична, се справа людяности. Кождий, що себе числить людиною, повинен належати до тої одної партії. Коли хата в огни, а в тій хаті лежить мати хора, то її сини не стануть сваритися за те, як треба вибілити хату, або як образи розвішати по стінах. Вони наперед подбають за безпеченьство хорої людини. Коли ми приідемо до рідного краю, наші братя в старім краю не спитають, а як то ми в Америці політикували, як то ми рішали про внутрішний порядок місто тих, що в краю остали, але спитають, що ми зробили, коли ворог лютий з них мясо здирав і до білої кости добирався, коли вони гинули з голоду та холоду.

При кінці бесідник подав отсі резолюції, котрі присутні приняли загальними оплесками:

1) З огляду на те, що Мирова Конференція в Парижі віддала східну Галичину відому під іменем Західно Української Народної Республики, з поконвіку український край, під тимчасову військову окупацію польським властям проти виразної волі всего українського народа, що становить переважаючу більшість в краю;

2) З огляду на те, що польські окупаційні власти, окупувавши край, допускаються на українськім населенню краю нечуваних в жаднім культурнім краю жорстокостий, винищують край економічно, переслідують все не-польське населеннє релігійно та політично;

3) з огляду на те, що їх переслідування вказують на те, що се ціла згори обдумана система, котра змірює до того, щоби винищити українське населеннє краю і в той спосіб приготовитись на можливість голосовання над державною приналежностю краю; і також на те, щоби в той спосіб покласти основи до цілковитого спольщення сего краю;

Ми, Українці міста Пасейку та околиці, зібрані на великім всенароднім вічу в Лейбор Лайсіюм при 209 Гоп Евеню., дня 13. марта 1921 року

1) протестуємо проти віддання української території під польську окупацію;

2) пятнуємо сю окупацію як вислів імперіялізму теперішного польського правительства;

3) пятнуємо сю окупацію як найбільшу небезпеку для заведення мира на сході Европи;

4) жадаємо вицофання польських окупаційних війск та польських цивільних властий з усеї непольської території Галичини;

5) жадаємо віддання її безпроволочно під такий уряд, якого хоче само населеннє Східної Галичини;

6) ми також висловлюємо своє співчуттє усім тим, що терплять в якийнебудь спосіб від польської кормиги над українським народом в Галичині;

7) висказуємо свою шанібу для всіх тих, що своїми муками, кровю, стражданнями та життєм обороняли право українського народу в Східній Галичині бути повним господарем в своїй хаті;

І тому, наконець,

8) Зобовязуємося, що всіх сил доложимо, щоби помогти нашим братям економічно і політично;

9) взиваємо усі кольонії українських іміґрантів по всіх Злучених Державах та Канаді стати з нами плече об плече і рука об руку та боротися так довго проти наших гнобителів, поки на українській землі не запанує воля свобідного українського народу.

Гість.

ХУЛІҐАНСЬКА РОБОТА БОЛЬШЕВИКІВ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Цікавість і обовязок пірвали мене пійти на Спільне Віче в справі несення помочі рідному краєви, яке відбулось дня 13-го марта с. р. в гали під ч. 98 Нюарк евня в Джерзи Сіти, Н. Дж. Десь около пів до 3-ої години пополудни я опинився на галі серед незначного числа старих і молодих знакомих громадян Українців. Завелась розмова про край, про тамошні прикрі відносини тай про те, що може принести нам доля в найблизшій будучности. За цей час галя доповнилась і присутні почали домагатися отворення віча. Ще пождано хвилину на старшину Вічевого Комітету та вкінци явився перед зібраними д. Микола Левицький. Привитав зібраних і заявив, що сьогоднішне віче скликано виключно на те, щоб ті, що тут зійдуться, не лиш на словах дали поміч рідному краєви, але аби кождий з них зложив якусь лепту після своєї змоги. Дальше представив упрошеного на се віче бесідника з Ню Йорку, д. Мостового, котрий познакомивши вічевиків з ходом польських політичних маневрів для знищення українського життя, навів статтю з краєвої часописи, яка подає дословно інтерпеляцію вшехпольського посла соймового, внесену перед польським соймом в справі надужить і варварського поводження з українським населеннєм Східної Галичини.

Здавалося, що на такі слова, хоч не зовсім удачно виголошені, усі згодяться, бо хто мігби сподіватися, що в такій справі, як запомога своїм братам в старім краю може найтися ще така зволоч, щоби й се розбивати. А прецінь найшовся і такий чоловік. Ще й з промовою виступив, хоч видно самому йому було стидно подати своє імено до публичного відома, бо не подав його ані він самий ані його сліпа ґазета, що зараз вихвалила його виступ. Взявся він розбивати справу помочи краєви дуже грубим способом, на який можуть спуститися лише крайні хуліґани. Почав він лаяти нашу інтеліґенцію, називаючи її усіми іменами, котрих він мав в запасі порядну порцію, бо видно точно читає „Сліпі Вісти".

Я слухав сего говорення і не міг своїм ухам повірити, щоби такі річи говорилися на українськім вічу та українською мовою. Прецінь хто бував в старім краю на всенародних вічах, хто брав участь в політичній акції, а передовсім в передвиборчих кампаніях, той добре знає, хто сипав лайки на тих, що вийшовши єпід селянської стріхи та дірвавшися просвіти, потім вживали її на поширеннє свідомости серед селян, хто розвивав нашу літературу та розкривав скарби людського знання нашому народови, хто підносив його завзяттє до боротьби за кращу будучність, хто просвічав його, орґанізував, боровся за него, терпів.

І кождий добре знає, хто се такий нарікає на нашу старокраєву інтеліґенцію. Звідки він узяв уїданнє на українську інтеліґенцію, як не від польських дідичівських виборчих наганячів, котрі все уїдали на українську інтеліґенцію, котра несла в народ свідомість їх інтересів? Відки він узяв визиванки на українську інтеліґенцію, як не від хрунів, котрим ширена українською інтеліґенцією свідомість не давала продавати інтересів українських селян та робітників? Хто ще нарікає на нашу інтеліґенцію кромі непочитального бесідника на джерзисітським вічу? Чи не нарікали польські старости та всякі инчі урядники, котрі бачили, що їх панованнє та голюканнє на українського селянина скінчиться, як лише українська інтеліґенція освідомить усіх селян та робітників? Хто ще нарікав тими самими словами, котрими нарікав джерзисітський пискач, як не наймити російського царя, котрим не на руку було, що українська інтеліґенція навчала селян та робітників не покладатися на царську ласку, а на свої сили?

Наконець, прийшлось мені почути арґумент, яким він намагався переконати слухачів про нещирість урядників українських інституцій в Америці, кажучи: „Ану, гляньте на ці богаті Союзи, Провидіння і др., сила там маєтку у кождої; якби ці їх урядники були щирі Українці, то би половину з тих гроший післали до краю на поміч, але вони не дадуть; вони і їх Комітети хотять ваших гроший і їх таким самим панам переслати до краю. Тож не дайте тут гроший і не висилайте їх". І розміркуйте цю річ. І сиротам і бідним в край не вислати і тут з українських інституцій половину гроший забрати; тих гроший, які забезпечують сімї тисячів українських робітників, над котрих головами висить смерть кождої днини; гроші, які є власностю сиріт померших родичів, забезпекою для калік і надією для хорих. Бери урядннку Союза чи Провидіння половину маєтку орґанізації і неси їх в руки тих, кого тобі вкаже непочитальний вічевий горлач, не зважаючи на чартер орґанізації, на закони стейтові, на ціль, на яку люди ті гроші зложили.

Що з того, що у бесідника добре виправлений рот, коли зміст його бесіди се отруя з гнилого серця? І мені стидно було не так за нього, як за тих, що дали йому побаламутитися і кричали з кутів: „Не дайте, не дайте! бо не дійде там де треба!"

Правда, що як би на галі була більшість свідомих або безстороних людий, то такому бесідникови показалиби, як приходити до нас робітників з такими дурними демянчуківськими хлополапськими промовами. Але ніхто не відважувався говорити, бо кождий Джерзисітянин бачив, що більшість людий на галі се не місцеві люди, але чужі, навмисно на те споваджені, щоби кричати „браво" кождому пискачеви, що розбиває народну запомогову роботу. Тут арештовано в Джерзи Сіти одного Ляшка, котрий, як ґазети писали, робив собі такий бизнес, що наймав собі громаду людий, котрим платив якби за роботу по кілька даймів на день (бо тепер безробіттє велике в Джерзи Сіти, то легко дістати робітника за яку небудь плату). А вся робота, яку ті люди мали робити, то була така, щоби вони пішли тоді, як він їм скаже, до того салюну, до котрого він їм скаже, та пили там. Бо той ляцький обманець придумав таку штучку, що купував салюни за песячі гроші, бо тепер всі салюни замикають через прогібіцію, а потім провадив до того салюну купця, котрому казав, що салюн добре іде і він робить золотий бизнес. Приходив купець і бачив, що там від пяків аж тісно, і він зараз купував салюн за таку ціну, яку сказав Ляшок, бо купець звичайно не знав, що всі пяки се наймлені Ляшком люди. А Ляшок, діставши гроші, купував другий салюн і туди посилав наймлених пити людий. І так робив, поки його до цюпи не посадили. Я не знаю, чи не від сего Ляшка училися наші большевицькі проводирі большевицької політики. Вони мають гурму людий, не лише Українців, але й Поляків, Жидів, Москалів, ба навіть незнаючих нашої мови Фінів та Мадярів, котрі, як ті наймлені пяки, їздять з одного українського віча на друге і розбивають. Як говорить їх бесідник, то вони тоді кричуть „Славно, славно", або „Браво, браво" плещуть руками і тупають ногами, а як подадуть резолюцію проти запомоги українському населенню, то вони зараз піднимають не лише руки, але й ноги. І зараз посилають резолюції до „Сліпих Вістий", з котрих ті резолюції вийшли. Так вони розібють одної неділі віче в Джерзи Сіти, другої в Нюарку, третої в Ню Йорку, а четвертої всі наймлені ідуть до Перт Амбою, чи деинде. Серед тих розбивачів є богато Жидів, хоч вони самі добре помагають своїй інтеліґенції і на Україну шлють кораблі, навантажені добром так, що аж боки тріскають. Але в наших большевиків-хуліґанів жидівські пани мають більше права жити, як українські селяни, інтеліґенти та робітники.

Присутний.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР В НЮ ЙОРКУ.

В сю суботу буде в Ню Йорку перший український вечір, зложений з представлення і концерту.

Підписане „Товариство Української Молодіжі" в Ню Йорку має честь запросити отсим всіх Українців і Українок в Ню Йорку й околиці на драматичновокальний вечір, що буде в суботу дня 19. марта, 1921, в салі Українського Народнього Дому в Ню Йорку, при 217 Іст 6-та улиця. Початок продукції точно о год. 7.30 вечером.

В ПРОГРАМУ СЬОГО ВЕЧЕРА ВХОДЯТЬ:

I. **„Старе Царське Правительство",** комедія в одній дії; — відіграє звісна трупа **Русько-Українського Театру;**

II. **Збірний концерт,** на котрий зложаться: **Хор Русько-Українського Народнього Театру** і продукції пп. **Базарницької** з Пасейку, Н. Дж.; малолітніх сестер **Бемкових** з Ню Йорку; **Корінівни** з Йонкерс, Н. Й.; **Стеткевичівни** з Джерзи Сіти, **Тимкевичівни** з Пасейку, Н.Дж.; **Ґели, Зазуляка, Карповича, Качмара** з Ню Йорку; **Сасицького** з Бруклина, Н. Й.; і **Яреми** з Ню Йорку.

Режісером штуки є п. В. Карпович, а диріґентом хору п. І. Садко.

Чистий дохід сього вечера призначений на поміч українським студентам-еміґрантам в Европі.

Земляки! Вам звісні муки нашого народу в Галичині. Ляхи гноять нашими людьми криміналн цілої Польщі; рабують наші села до нащадку; голодом і криміналом хочуть вигубити наш нарід. Наша американсько-українська суспільність спішить з лептами на поміч загибаючим браттям в Галичині. Однак Лях добирається не тільки до тіла, але і до душі нашого народу. Всю українську независиму народню пресу закрито, за ляцькі срібняки два Юди продають душу українського народу. Українські школи закривають. Українські бурси замінюють на стайні для польської кавалерії; а до найвисших шкіл, університетів і політихніки у Львові, заборонено вступу українським студентам. Навіть українські духовні семинарі замкнено.

Діявольський плян Польщі ясний: вона хоче збавити український нарід на будуче всеї інтеліґенції. Вона хоче замінити український нарід в Галичині назад в давню темну масу паншизняних хлопів. Інтеліґенція — се мозок і очі народа. Ляхи хочуть вирвати українському народови його мозок та вибрати йому очі з голови. Нарід без інтеліґенції н еє народом, а лиш сирою масою, над якою ворогам вже легко запанувати, як се є наприклад в Холмщині, де український нарід без своєї інтеліґенції є безборонний супроти Поляків і вони коровобять ним, як і куди хотять.

Наше „Товариство Української Молодіжі" хоче поратувати сю українську молодіж зі старого краю, що їй Ляхи заперли світло науки на рідній землі; що перед нею Ляхи замкнули брамами високих шкіл в тімсамім Львові, котрий був столицею нашого короля Данила і князя Льва. Сотки української молодіжи, майже самих селянських, ремісничих і робітничих синів, гірко терплять на чужині — у Відні, Празі, Ґрацу та в Загребі, на чужих університетах; заглядають в очі прямо голодовій смерти, аби тільки зачерти там цілющої водиці знання, та опісля вернутись назад до рідного краю на службу рідного народу в його боротьбі проти лютих Ляхів.

На отсю високу ціль, на світло науки і знання для нашої батьківщини, на поратунок студіюючих синів нашого робучого народу в старому краю, на ложку теплої страви для них, на високі оплати по чужих університетах, на дорогі наукові університетські підручники і т. д., призначений чистий дохід з нашого вечера.

Земляки! Поможіть нам, щоби той дохід на сю благородну ціль був як найвисший, тай **щоби ми, українська студіююча молодіж в Америці, могли нашим дорогим старокраєвим товаришам справді улекшити їх теперішні гірки часи студій!**

ВИДІЛ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІЖИ:

Юрій Андрейко, тимч. предс.;

Ольга Кирчівна, тимч. секр.

НЮ ГЕЙВЕН І ОКОЛИЦЯ. ПОЗІР!

Перший раз в історії істнування Української Греко-Католицької Парохії в Ню Гейвен, відбудесь **СВЯТА МІСІЯ** при участи численного доокольного та подальшого Українського Духовенства.

Св. Місія розпічнесь в цю неділю, дня 20. марта, о 7. годині вечір, великим богослуженнєм та місійною проповідею. Відтак трівати-ме повних чотири дні.

Що день Служба Божа з Причастієм, буде о 9. год. рано. Вечерами богослуженнє о 7. годині, з місійними проповідями.

Перед і по богослуженнях будесь слухати св. сповіди. В четвер вечір буде торжественне посвяченне місійного хреста.

Церковні власти надали совершенний відпуст усім тим, що виповнять потрібні до того услівя.

Позаяк це вже великодний час, тому всі чесні парохіяни викажуться карточками.

Найдорожші в Христі! Хай та св. Місія буде усім нам нагодою до обнови духовного життя, без котрого чоловік, після Христових слів — не може спастися.

Тому то воно єсть обовязком кождого Українця християнина користати з тої Божої ласки, св. Місії, бо вона многим з нас буде вже останною. Не лудім себе: есть Бог, живе Христос котрий за кілька хвилин нас покличе до відвічальности — тож обновімся в Христі; послухаймо Вп. Проповідників та пізнаймо себе самих!

Повідомляєсь Українців з дальших околиць, що удiлиться їм всяких вказівок на місци. 63-5

Місійні памятки можна дістати на церковній гали.

о. Онуфрій Ковальський, парох.

ВАЖНА І НАГЛА СПРАВА ДО ТИХ, ЩО ПОВЕРТАЮТЬ ДО КРАЮ.

В дуже важній справі проситься всіх тих Українців, котрі повертають вже тепер до краю або думають вертати пізнійше, щоби прислали нам свою точну адресу, а також адреси своїх товаришів, а отримають дуже важні інформації щодо подорожі і пашпортів, без котрих то інформацій не повинні вибиратися в дорогу. Пишіть сейчас на адресу: UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU, 245 Court St., Newark, N. J. 57,9,62,5

4 ФАРМІ ДУЖЕ ДЕШЕВО НА ПРОДАЖ.

1) 100 акрів. Хата 10 румів (корнеровий пляц), баня, стайні, 35 акрів під управу, решта пасовиско і ліс, ґараж, 2 корови, ялівка, кінь, бога і 100 курий. Ціна $2.800.

2) 70 акрів, 7 румів дім і 2 руми на літо; лише 25 акрів управного поля, решта пасовиско і ліс. 10 штук худоби: 6 коров, 3 ялівки і кінь, сад гарний, 100 курей; добра баня і стайня і всі знаряди рільничі. При почтовій дорозі. Ціна $4.000.

3) 100 акрів, новий дім, 5 румів на долині (ґора в середині не укінчена, там може бути 4 або 5 румів), баня, стайня, 30 акрів управного, решта пасовиско і ліс. 4 корові, 2 ялівки, 1 пара волів і кінь, всі знаряди рільничі, 50 курей, в дуже гарнім положенню. Ліс старий, можна рубати. Ціна $5.000.

4) 190 акрів, 9 румів дім новий на корнері, 35 акрів управної землі, решта пасовиско і ліс. Баня і стайня, без стаку $6.000. 59,61,65

Готівка ціни не вимагана, можна взяти морґеч. По близші інформації писати або голоситись:

П. ГРИГОРАК,
429 E. 16th Street, New York, N. Y.

ВЖЕ ЧЕРВОНОСКІРІ ІНДІЯНИ ФІГУРУЮТЬ В РОЗВОДОВИХ ПОЗВАХ АМЕРИКАНСЬКИХ МІЛІОНЕРІВ.

Нюйорський міліонер та директор Нешенел Сити Бенк оф Ню Йорк, Стилмен, вніс до суду позов о розвід від своєї жени, котру він обжаловує за зносини в червоноскірим індійським провідником в Канаді. Сей Індіянин має в собі дещо крови білої раси. Позовник описує його як „бельведерського Аполлона", натякуючи на статую грецького бога Аполлона, зображеннє мужеської ніжности, в папській палаті Ватикані в Римі. Позовник каже, що жінка запізналася з гарним індійським провідником ще в 1917 році, як родина перебувала на вакаціях в Канаді. Банкир позиває також свого дволітного сина, котрий утратив би всі права до спадку по банкири, якби сему послідному вдався доказ. Жінка банкира думає внести протипозов проти банкира в котрім домагається від нього аліментації (удержання) в сумі 240,000 долярів на рік та звороту процесових коштів в сумі 25,000 долярів. Вона сепарована (живе осібно) від свого мужа, котрий платить її на удержанне по 10,000 долярів місячно.

ПОКАЗУЄТЬСЯ, ЩО КУПЕЦЬ, КОТРИЙ УБИВ ДІВЧИНУ НА МОРЮ, БУВ ДВОЖЕНЦЕМ.

Коли прийшла вістка про те, що нюйорський купець Кампанія забив на морю свою любку а потім себе самого, власти почали розглядати по актах та відкрили, що Кампанія та Бресел пібралися та що в той спосіб Кампанія поповнив злочин двоженьства.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам, що місячний мітинг бр. св. Георгія, від. 239, відбудеться дня 20. марта, 1921, о годині 1-ій сполудня Мітинг буде в тімсамім місци, де все. На сей мітинг повинні явитись усі члени, бо є дуже важні справи до полагодження, при котрих мусять бути усі члени присутні; а саме є справа календаря на рік 1922 і инші. — І. Жмутин, предс.; Ю. Пискор, кас.; Н. Волос, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів дасть відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.—

Пошукую у важній справі ПАНЬКА ПИГАЧ, село Велдіж, повіт Долина, Гал. Хтоби о нім знав, або він сам, прошу повідомити на адресу: CATHERINE KRUPCZYN, 39 First Ave., c/o Shutka, New York, N. Y. 65-67

ПРОДАМ дешево бучерню і ґросерню в добрім положенню між Славянськими людьми, кеш бизнес, уладженнє шторове в добрім стані і стак великий. Добре місце для нашого чоловіка. Голоситись до: STORE, 128 Sussex St., Jersey City, N. J. 62-5

Юлія Ощуст пошукує свого брата ПЕТРА ОЩУСТ. Походить зі Славонії, село Каніжи, повіт Брот, Австрія. Має перебувати десь в Клівленді, О. Хто знавби про нього або він сам, нехай зголоситься в дуже важній справі на мою адресу: JULIA OSHUST, 25 York St., New Haven, Conn. 65-7

СПАЛЬНЯ до винайму на одну або дві особи. Голоситись від 10. години рано до вечера, до W. SCHULTZ, 564 E. 158th St., Bronx, New York City. 65-6

НА ПРОДАЖ ґросерня і делікатесен, між славянськими людьми і американцями, бизнес добрий, тижневий торг до $900.00, добре уладженнє. Товар свіжий. Продаєсь з причини виїзду до краю, за приступну ціну. Голоситись до стору: 23 Hackensack Ave., Weehauken, N. J. (повисше Гобокен). 65-66

ФАРМА НА ПРОДАЖ, 96 акрів землі, в тім 50 акрів доброго ліса а 46 орної землі і пасовиско. Потік пливе близько дому, добрі будинки, сусіди довкола сеї фарми, близько міста Saratoga Springs, N. Y. Ціна низька. Голоситись до властителя: MIKE WERCHOLAK, 626 E. 11th Street, New York, N. Y. 63-65

НА ПРОДАЖ — 38 акрова фарма; 2 коні, 9 коров, жорна, машина до картофель, плуг, борона, ґраблярка, 8 акрів красного грубого ліса а 30 акрів управної землі, глинковатої і масної. Торік властитель продав за $700 картофель з 3 акрів. Є 50 яблінок і других овочевих дерев. Добре обмальований на 6 кімнат дім. Стайня 30 до 40 стіп. Ціна $6000. По условія і карту землі писати: C. E. STEWARD, Lundy's Lane, Pa. 65-6

СКЛЕП ҐРАМОФОНІВ ДЕШЕВО ДО ПРОДАЖИ.

Склеп ґрамофонів і рекордів в польсько-українській дільници, від кількох літ добре проспe руючий, з товаром на $15.000 вартости, з причини виїзду до краю, є на продаж за половину ціни а навіть дешевше. Голоситись до: CHEMICAL SUPPLY CO., 425 First Ave., New York, N. Y. 60,2,5